

TÜRKİYE VE BRICS ÜLKELERİNDE EKONOMİK ÖZGÜRLÜĞÜN EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Taner GÜNEY*

Özet

Bu çalışmanın amacı Türkiye ve BRICS ülkelerinde ekonomik özgürlüğün ekonomik büyüme üzerindeki etkisini analiz etmektir. Bu amaçla Türkiye ve BRICS ülkeleri için 1990-2014 yıllarını kapsayan dönemde panel veri analizi tahminleri elde edilmiştir. Elde edilen sonuçlarına göre, söz konusu ülkelerde ekonomik özgürlük düzeyinin yükselmesi, kişi başına gelirdeki artış ile temsil edilen ekonomik büyüme düzeyini, pozitif yönlü ve istatistiksel olarak oldukça anlamlı bir şekilde etkilemektedir. Ekonomik özgürlük beş alt değişkenin ortalaması olarak hesaplanmaktadır ve alt dalların ekonomik büyüme üzerindeki etkisi de analizlere dahil edilmiştir. Ekonomik özgürlüğün alt dallarından biri olan uluslararası ticaretin serbestleşmesi ekonomik büyüme üzerinde en fazla pozitif yönlü etkiye sahip olan değişkendir. Ayrıca söz konusu ülkelerde imalat sanayi üretiminin artışı ve OECD üyeliği ekonomik büyümeyi pozitif yönlü etkilerken, tasarruf oranı ve nüfus artış oranının yükselmesi ekonomik büyümenin azalmasına neden olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Özgürlük, Ekonomik Büyüme, Türkiye, BRICS Ülkeleri

Jel Sınıflandırması: O4, F41, O5

THE IMPACT OF ECONOMIC FREEDOM ON ECONOMIC GROWTH IN TURKEY AND BRICS COUNTRIES

Abstract

The aims of this study is to analyze the effect of economic freedom on economic growth in Turkey and BRICS countries. For this purpose, the data pertaining to the period between 1990 and 2014 were used to obtain panel data analysis estimations for Turkey and BRICS countries. According to the estimations obtained for these countries, increase of economic freedom has a positive and statistically significant effect on economic growth which represented by the increase per capita. Economic freedom is calculated as the average of the five sub-branches, and the effect of sub-branches on economic growth is also included in the analyzes. Trade freedom, which is one of the sub-branches of the economic freedom variable, is the economic freedom sub-branch that has the most effect on economic growth. On the other hand, while the manufacturing industry production level and OECD membership in such countries has a positive effect on sustainable development, saving rate and population increase in said countries has a negative effect on sustainable development.

Keywords: Economic Freedom, Economic Growth, Turkey, BRICS Countries.

Jel Classification: O4, F41, O5

* Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü, tanerguney@kmu.edu.tr

Date of submission: 25.05.2017

Date of acceptance: 01.08.2017

I. GİRİŞ

Son yıllarda ekonomileri hızla büyüyen ve yabancı yatırımların çoğuna ev sahipliği yapan Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin gibi ülkeler, bu ekonomik performansları ile diğer ülkeler arasından sıyrılarak, küresel ekonomik sistemin önemli birer oyuncusu durumuna gelmişlerdir. Bu nedenle bu ülkeler 2001 yılında Jim O'Neill'in yaptığı tanımlamayla BRIC adını almıştır. 2010 yılında Güney Afrika'nın da BRIC'e eklenmesiyle bu ülkeler artık BRICS adıyla anılmaktadır (Haibin, 2012). BRICS ülkelerinin toplam yüzölçümleri dünya yüzölçümünün dörtte birinden fazla iken, toplam nüfusları dünya nüfusunun yüzde 40'ını aşmaktadır (Narin ve Kutluay, 2013). Bu özelliklerin üzerine zengin doğal kaynaklarının bulunması ve tüketici sayısının fazlalığı eklendiğinde, BRICS emeğin görece ucuz, üretim maliyetinin düşük, tüketim oranı ve ihracat düzeyinin yüksek ve bunların sonucu olarak da milli gelir düzeyinin görece yüksek olduğu ülkeler konuma gelmektedir (Vandemoortel vd., 2013). Üstelik Goldman Sachs (2003)'ün yayınladığı rapora göre dünyanın geleceği de BRICS ülkelerinin elindedir. Rapora göre, 2050 yılına gelindiğinde Çin dünyanın en büyük ekonomisi haline gelirken, Hindistan üçüncü, Brezilya dördüncü ve Rusya dünyanın en büyük altıncı ekonomisi konuma yükselmiş olacaktır. Diğer bir deyişle 2050 yılına gelindiğinde, BRICS ülkeleri dünyanın ekonomik sisteminde söz sahibi olan çok güçlü ülkeler haline gelecektir.

Goldman Sachs (2003) raporuna göre 2050 yılına gelindiğinde, BRICS ülkelere benzer şekilde, dünya ekonomisine söz sahibi olacak ülkelerden birisi de Türkiye'dir. Türkiye son yirmi yılda gösterdiği ekonomik performans ile BRICS ülkelerinin ekonomik düzeyine oldukça yaklaşmıştır. Bu nedenle son yıllarda ekonomik performansları ile "yükselen piyasalar" adıyla anılan Güney Kore, Güney Afrika, Meksika ve Endonezya gibi ülkelerin yanı sıra ve Türkiye'nin de BRICS'e dahil edilmesi gerektiği fikri ortaya atılmıştır (Sandalcılar, 2012). Gerçekten de yapılan çalışmalar, sermaye piyasalarının entegrasyonu ve ihracata dayalı büyüme modeli gibi faktörler nedeniyle Türkiye ekonomisinin BRICS ülkelere benzer bir yapıya yaklaştığını ortaya koymuştur (örneğin Bozoklu ve Saydam, 2010; Sandalcılar, 2012). Türkiye ve BRICS ülkelerinin bu ekonomik performansını pozitif yönlü etkileyebilecek kavramlardan biri ekonomik özgürlüktür. Çünkü araştırmacılar tarafından farklı biçimde tanımlansa da¹, ekonomik özgürlük kavramı bünyesinde bireylerin mal ve hizmet değişiminde devlet kontrolünün olmaması, ülke içinde veya dışında mal ve hizmet değişiminin gönüllülük

¹ Bu konuda Gwartney vd. (1992), Hanke ve Walters (1997), Gwartney ve Lawson (2005), Beach ve Miles (2005) ve Miller ve Kim (2011)'e bakılabilir.

usulüne göre işlemesi, bireylerin tercihlerinde ve mülkiyet haklarında devlet güvencesinin olması gibi faktörleri barındırmaktadır. Özellikle neoklasik iktisatta, bu faktörler dolayısıyla, ülkelerde işgücünün çalışma isteğinin arttığı, verimlilik düzeyinin yükseldiği ve bunların sonucu olarak kaynakların etkin kullanımının sağlandığı savunulmaktadır (Güney, 2017). Literatürde ekonomik özgürlük ve ekonomik büyüme ilişkisi Türkiye ve BRICS için incelenmediğinden, bu çalışmanın amacı Türkiye ve BRICS (BRICS-T) ülkelerinde ekonomik özgürlükler ile ekonomik büyüme ilişkisini incelemektir. 1990-2014 dönemini kapsayan dönemde panel veri analizi ile elde edilen tahmin sonuçlarına göre BRICS ve Türkiye'de ekonomik özgürlük düzeyinin yükselmesi ekonomik büyüme düzeyinin yükselmesine neden olmaktadır.

Çalışmanın geri kalan bölümleri şöyle organize edilmiştir. Çalışmanın ikinci bölümünde BRICS-T ülkelerinin makroekonomik performansları, üçüncü bölümde ilgili literatür, dördüncü bölümde veriler ve model açıklanmaktadır. Beşinci bölümde ekonomik özgürlüğün ekonomik büyüme üzerindeki etkisine ilişkin ekonometrik analiz sonuçlarına yer verilmektedir. Son bölümde ise sonuç kısmı yer almaktadır.

II. BRICS-T ÜLKELERİNDE MAKROEKONOMİK PERFORMANS

Goldman Sachs (2003) raporunun yanı sıra, 40-50 yıl içinde çok daha büyük birer ekonomik güç haline geleceği tahmin edilen BRICS ülkeleri, 2001 sonrası dünya ekonomisinde büyük gelişen ülkeler olarak kabul edilmeye başlanmıştır (Wilson ve Purushotaman, 2003). Hindistan ve Çin gibi ülkelerde yüksek nüfus nedeniyle üretim miktarının çok büyük olması, Güney Afrika ve Brezilya'da kaynakların bolluğu, Rusya ve Brezilya'da mühendislik ve bilimde güçlü beşeri sermayenin varlığının yanı sıra kaynak bağımlılığının dengelenmesi ve coğrafi eğilimleri bu ülkelerin dünya ekonomisine başarılı bir şekilde entegre olmasını kolaylaştırmaktadır (O'Neill vd., 2005; Hitt vd., 2005). Bu verilerin yanı sıra Tablo I BRICS-T ülkeleri olan Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Güney Afrika ve Türkiye'nin 2015 yılına ait temel ekonomik verilerini göstermektedir. Tablodan da görüleceği gibi, günümüzde dünyanın ikinci en büyük ekonomisi konumundaki Çin toplam GSYİH, brüt tasarrufun GSYİH'ya oranı, doğrudan yabancı yatırım miktarı ve enflasyon oranı (tüketici fiyatları ile) gibi makro ekonomik göstergelerde diğer beş ülkenin önünde bulunmaktadır. Diğer yandan kişi başına gelir düzeyi olarak Çin'in önünde ve Rusya'nın ardından ikinci sırada bulunan Türkiye genel ekonomik performansı ile, 2050 yılında G7 ülkelerinden iki kat fazla üretim yapması beklenen

BRICS ülkelerine yakın bir ekonomi durumundadır. Çünkü Türkiye brüt tasarrufun GSYİH'ya oranı, enflasyon oranı, cari dengenin GSYİH'ya oranı ve ihracatın GSYİH'ya oranı değişkenleri dışında Güney Afrika'dan çok daha iyi bir konumdadır.

Tablo I. BRICS-T Ülkelerinin Bazı Ekonomik Göstergeleri

	Brezilya	Rusya	Hindistan	Çin	G. Afrika	Türkiye
GSYİH (Milyar \$)	1.803	1.365	2.088	11.064	314	717
Kişi Başına Gelir (\$)	8677	9329	1593	8069	5718	9125
Brüt Tasarruf/GSYİH	14.4	27.3	32.3	47.8	16.3	14.1
Doğrudan Yabancı Yatırımlar/GSYİH	4.16	0.47	2.10	2.25	0.48	2.37
Doğrudan Yabancı Yatırımlar (Milyar \$)	75	6	44	249	1	17
İşsizlik Oranı (2016 Yılı)	11.45	5.72	3.45	4.60	25.92	10.32
Enflasyon Oranı (2016 Yılı)	8.73	7.05	4.94	2.00	6.32	7.77
Cari Denge/GSYİH	-3.26	5.05	-1.07	2.98	-4.33	-4.47
İhracat/GSYİH	12.88	28.66	19.95	21.97	30.72	27.96
İthalat/GSYİH	14.06	20.60	22.26	18.48	31.72	30.48
Brüt Kamu Borcu/GSYH	72.51	15.94	69.55	42.60	49.77	27.57
Nüfus (Milyon kişi)	207	144	1.311	1.371	55	78

Kaynak: Dünya Bankası, IMF

Tablo I'e göre Türkiye brüt tasarrufun GSYİH'ya oranında Brezilya'nın ardından ve brüt kamu borcunun GSYİH'ya oranında Rusya'nın ardından ikinci sırada bulunmaktadır. Tablo I'e göre brüt tasarrufun GSYİH'ya oranında ilk sırada Çin, son sırada Türkiye bulunmaktadır. İşsizlik oranında en kötü veriye sahip ülke Güney Afrika, en düşük işsizlik oranına sahip olan ülke Hindistan'dır. Hindistan ihracatın GSYİH'ya oranına bakıldığında son sırada iken, tablodaki verilere göre Güney Afrika ilk sıradadır. Güney Afrika ise enflasyon oranı, cari dengenin GSYİH'ya oranı gibi bir kaç veri dışında genel itibariyle bu altı ülkeden en geride kalan ülkedir. Ülkelerin ekonomik göstergelerinin gelişimini daha iyi analiz edebilmek için Tablo II hazırlanmıştır. Tablo II'de üst bölümde, Tablo I'de verilen değişkenlerin son beş yıllık ortalama değerleri, alt bölümde ise bu değişkenlerin son on yıllık ortalama değerlerini göstermektedir.

Tablo II. BRICS-T Ülkelerinin Bazı Ekonomik Göstergeleri

	5 Yıllık Ortalama Değerler					
	Brezilya	Rusya	Hindistan	Çin	G. Afrika	Türkiye
GSYİH (Milyar \$)	2.362	1.972	1.926	9.457	369	780
Kişi Başına Gelir (\$)	11585	13673	1504	6960	6939	10261
Brüt Tasarruf/GSYİH	17.1	25.9	33.7	49.1	15.9	14.1
Doğrudan Yabancı Yatırımlar/GSYİH	3.65	1.93	1.72	2.87	1.30	1.84
Doğrudan Yabancı Yatırımlar (Milyar \$)	85	40	33	266	4	14
İşsizlik Oranı	8.25	5.47	3.53	4.55	25.05	9.46
Enflasyon Oranı	7.14	8.44	7.34	2.13	5.67	8.13
Cari Denge/GSYİH	-3.29	3.48	-2.69	2.29	-4.57	-6.66
İhracat/GSYİH	11.74	27.59	23.49	29.49	30.57	26.35
İthalat/GSYİH	13.39	20.59	27.80	21.78	31.72	31.85
Brüt Kamu Borcu/ GSYH	64.18	13.95	67.26	39.34	44.08	35.51
Nüfus (Milyon kişi)	204	143	1.279	1.357	53	76
	10 Yıllık Ortalama Değerler					
	Brezilya	Rusya	Hindistan	Çin	G. Afrika	Türkiye
GSYİH (Milyar \$)	1.989	1.656	1.594	6.940	337	715
Kişi Başına Gelir (\$)	9928	11526	1278	5146	6549	9746
Brüt Tasarruf/GSYİH	16.8	27.1	35.7	50.2	16.4	14.5
Doğrudan Yabancı Yatırımlar/GSYİH	3.21	2.81	2.08	3.38	1.59	2.17
Doğrudan Yabancı Yatırımlar (Milyar \$)	66	45	31	216	5	15
İşsizlik Oranı	8.77	6.30	3.74	4.31	23.97	9.63
Enflasyon Oranı	6.15	9.22	8.31	2.93	6.34	8.11
Cari Denge/GSYİH	-2.16	4.70	-2.30	4.76	-4.25	-5.82
İhracat/GSYİH	12.15	29.03	22.70	27.82	30.54	24.51
İthalat/GSYİH	12.73	20.92	27.11	23.17	31.42	29.38
Brüt Kamu Borcu/ GSYH	64.03	11.57	70.19	36.68	37.00	39.24
Nüfus (Milyon kişi)	199	143	1.238	1.341	51	73

Kaynak: Dünya Bankası, IMF

Tablo II'ye göre son beş yıllık ve son on yıllık ortalama GSYİH'da Çin yine ilk sıradadır. Çin'in son on yıllık GSYİH'sı ile son beş yıllık GSYİH'sı arasındaki fark dikkat çekicidir. Tabloya göre Son on yıllık toplam gelir yaklaşık 7 trilyon dolardan 9,5 trilyon dolara çıkmıştır. Toplam gelire paralel olarak kişi başına gelir seviyesi de yükselme eğilimindedir. Ayrıca, Çin'in toplam GSYİH, brüt tasarrufun GSYİH'ya oranı, doğrudan yabancı yatırım miktarı ve enflasyon oranı değişkenlerindeki üstünlüğü son beş ve son on yıllık süreçte de devam etmektedir. Türkiye son on ve son beş yıllık ortalama değerlere göre kişi başına gelir düzeyi

olarak üçüncü sıradadır. Yine Türkiye ekonomisi brüt tasarrufun GSYİH'ya oranı, enflasyon oranı, cari dengenin GSYİH'ya oranı ve ihracatın GSYİH'ya oranı değişkenleri dışında Güney Afrika'dan çok daha iyi bir konumdadır. Brüt kamu borcunun GSYİH'ya oranı, ihracatın GSYİH'ya oranı ve enflasyon oranında ise son on yıldan itibaren bir düzelme göze çarpmaktadır. Sonuç olarak, günümüzde böyle bir ekonomik görünüme sahip olan Türkiye'nin, 2050 yılında İtalya ve Kanada'dan 2 trilyon dolar daha fazla gelir elde edeceği , 5 trilyon dolarlık toplam geliri İngiltere ve Fransa'nın ardından 12. büyük ekonomi düzeyine ulaşacağı tahmin edilmektedir (Hawksworth ve Cookson, 2008). Böylece Türkiye 2050 yılında dünyanın en büyük ekonomisi haline gelecek olan Çin, üçüncü olacak olan Hindistan, dördüncü Brezilya ve altıncı ekonomi olacak olan Rusya ile birlikte dünyanın ekonomik sisteminde söz sahibi olan çok güçlü ülkelerden biri haline gelecektir.

III. İLGİLİ LİTERATÜR

Literatürde Türkiye ve BRICS ülkelerinin makroekonomik performanslarını (Ağır ve Yıldırım, 2015), doğrudan yabancı yatırım çekme düzeylerini (Ari, 2013), hisse senedi piyasalarının karşılaştırmalı analizini (Şimşek, 2016), ticaret hacimlerinin belirleyicilerini (Baytar, 2012), sermaye piyasalarının entegrasyonunu (Bozoklu ve Saydam, 2010), ihracat, uzmanlaşma ve rekabet düzeylerinin karşılaştırmalı analizini (Erkan, 2012) ve beşeri sermayenin ekonomik büyüme üzerindeki etkisini (Bal vd., 2014) analiz eden çalışmalar bulunmaktadır. Ancak söz konusu ülkeler için ekonomik özgürlüklerin ekonomik büyüme üzerindeki etkisi analiz edilmemiştir. Bununla birlikte literatürde ekonomik özgürlüğün ekonomik büyüme üzerindeki etkisini inceleyen çalışmalar, genel olarak ekonomik özgürlük düzeyinin ekonomik büyüme üzerinde pozitif yönde etkide bulunduğunu ortaya koymuştur. Örneğin De Vanssay ve Spindler (1994) toplam yüz ülkenin 1985-1998 dönemi verileri ile ekonomik özgürlüğün ekonomik büyüme üzerindeki etkisini incelemiştir. Çalışmaya göre ekonomik özgürlük ortamının iyileşmesi durumunda ülkelerin ekonomik büyüme oranı yükselmektedir. Bir diğer çalışmada Islam (1996), 94 ülkenin (28'i düşük gelirli, 43'ü orta gelirli ve 23'ü yüksek gelirli), 1980-1992 dönemini kapsayan verileri ile ekonomik özgürlüğün kişi başına gelir ve ekonomik büyüme üzerindeki etkisini analiz etmiştir. Analiz bulgularına göre, düşük gelirli ülkelerde ekonomik özgürlük ekonomik büyümeni artmasına neden olmaktadır.

De Haan ve Sierman (1998) ekonomik özgürlüğün ekonomik büyüme üzerindeki etkisini 78 ülkenin 1980-1992 dönemini kapsayan verileri ile analiz etmiştir. Elde edilen bulgulara göre, ekonomik özgürlük düzeyi yükseldiğinde ekonomik büyüme düzeyi de yükselmektedir. Pitlik (2002) ekonomik özgürlük düzeyindeki dalgalanma ile ekonomik büyüme ilişkisini incelemiştir. 1975-1995 döneminde 78 ülkenin dahil edildiği analiz sonuçlarına göre, ekonomik özgürlük düzeyindeki dalgalanma azaldığında ülkelerin ekonomik büyüme oranı artış eğilimine girmektedir. Gwartney vd. (2004) 1980-2000 döneminde, 99 ülke verisi ile ülkeler arasındaki ekonomik büyüme farklılıklarını ekonomik özgürlükle açıklamaya çalışmıştır. Çalışmada elde edilen bulgulara göre, ekonomik özgürlük ekonomik büyümeyi pozitif yönlü etkilemekteyken, ülkeler arasında var olan büyüme farklılıklarının en önemli sebebi ülkelerin ekonomik özgürlük düzeyidir. Bir diğer çalışmada ekonomik özgürlük ile ekonomik büyüme ilişkisini inceleyen Weede (2006), 102 ülkenin 1980-2000 dönemindeki verilerini kullanmıştır. Çalışmaya göre ele alınan ülkelerde ekonomik büyümenin en önemli kaynağı ekonomik özgürlük düzeyidir.

Justesen (2008), 72 ülke için ekonomik özgürlük bileşenleri ile ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi analiz etmiştir. 1970-1999 dönemini kapsayan analiz sonuçlarına göre ekonomik özgürlük bileşenlerinin bazıları ekonomik büyümeyi pozitif yönde etkilemektedir. Yalman vd. (2011) ekonomik özgürlük düzeyi ile ekonomik büyümeyi ilişkisini, 2000-2006 döneminde, Türkiye ve bazı Latin Amerika ülkeleri için analiz etmiştir. Analiz bulgularına göre Türkiye ve Arjantin, Brezilya, Şili gibi Latin Amerika ülkelerinde ekonomik özgürlük ekonomik büyümeyi pozitif yönlü etkilemektedir. Bir diğer çalışmada 2002-2006 döneminde OECD üyesi ülkelerde ekonomik özgürlük ile kişi başına reel GSYİH ilişkisini ele alan Cebula vd. (2013), OECD üyesi ülkelerde ekonomik özgürlük düzeyinin yükselmesi kişi başına reel GSYİH düzeyinin yükselmesine neden olduğunu ortaya koymuştur. Çetin (2013), 81 ülkenin 2000-2010 dönemindeki verileri ile ekonomik özgürlüğün ekonomik büyüme üzerindeki etkisini analiz etmiştir. Çalışmaya göre ekonomik özgürlük ekonomik büyümeyi pozitif yönlü etkilemektedir.

Tunçsiper ve Biçen (2014) ise dokuz ülkede ekonomik özgürlük ile ekonomik büyüme ilişkisini ele almıştır. 2000-2014 dönemini kapsayan analiz sonuçları ekonomik özgürlük bileşenlerinden bazılarının ekonomik büyümeyi arttırdığını ortaya koymuştur. Bu çalışmaların yanı sıra Ayal ve Karras (1998), Heckelman (2000), De Haan ve Sturm (2000), Heckelman ve Stroup (2000), Ali ve Crain (2001, 2002), Powell (2003), Gwartney vd. (2006), Clark ve Lawson (2008), Liu ve Riyanto (2009), Mathers ve Williamson (2011), Sturm ve De Haan

(2001), Ashby vd. (2013), Belasen ve Hafer (2013), Mulholland ve Hernandez-Julian (2013), Akıncı vd. (2014), Çetenak ve Işık (2016)'da ekonomik özgürlüğün ekonomik büyümeyi pozitif yönlü etkilediğini ortaya koymuştur.

IV. VERİ VE YÖNTEM

Türkiye ve BRICS ülkelerinde ekonomik özgürlüğün ekonomik büyüme üzerindeki etkisini analiz etmek amacıyla aşağıdaki çok değişkenli model tahmin edilecektir. Modelde, i birim sayısını, t zaman aralığını, ε ise hata değerini ifade etmektedir. Y kişi başına düşen GSYİH'nin logaritmasını, Özgürlük ülkelerin ekonomik özgürlük düzeyini, İmalat toplam imalat sanayi üretiminin logaritmasını, Tasarruf brüt tasarrufların GSYİH'ya oranını, Nüfus yıllık nüfus artış oranını, OECD ise ülkelerin OECD (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü) üyesi olup olmadığını göstermektedir. Ülke OECD üyesi ise 1 OECD üyesi değilse 0 değeri almaktadır.

$$Y_{it} = \beta_1 \text{Özgürlük}_{it} + \beta_2 \text{İmalat}_{it} + \beta_3 \text{Tasarruf}_{it} + \beta_4 \text{OECD}_{it} + \beta_5 \text{Nüfus}_{it} + \varepsilon_{it} \quad (1)$$

Bu çalışmada ekonomik özgürlük değişkeni olarak James Gwartney, Robert Lawson ve Joshua Hall'ın katkılarıyla Freaser Institute (FI) tarafından hazırlanan ve 1970 yılından itibaren yayınlanmaya başlayan ekonomik özgürlük endeksi kullanılmaktadır. FI endeksi beş ana başlığın ortalaması olarak hesaplanmaktadır. Bu değişkenler kamu harcamaları, vergiler ve kamu girişimleri; hukuki yapı ve mülkiyet haklarının güvence altına alınması; güçlü paraya erişim; uluslararası ticaret özgürlüğü ve kredi ve işgücü piyasalarına ve işletmelere yönelik regülasyonlardır. Çalışmada bu beş değişkenin ekonomik büyüme üzerindeki etkisi de analizlere dahil edilmiştir. FI ekonomik özgürlük endeksi ve alt dallarının 1990-2014 yıllarını kapsayan verileri Gwartney vd. (2015)'den alınmıştır. Diğer bağımsız değişkenlerin 1990-2014 yıllarını kapsayan verileri Dünya Bankası'ndan (WB) alınmıştır.

(1) nolu modelin tahmin edilmesi amacıyla panel veri analizi metodu kullanılmıştır. Panel veri modellerinin tahmininde genelleştirilmiş en küçük kareler (GEKK) yöntemi tercih edilmiştir. Çünkü GEKK yöntemi değişen varyans ve otokorelasyon problemlerinin varlığında bile tutarlı tahminler yapabilen bir yöntemdir. Panel veri analizlerinde sabit ekiler (SE) modelinde birimlerin zamana göre gözlemlenemeyen ve sabit olan etkilerinin var olduğu varsayılırken, rassal etkiler (RE) modelinde ise birimlerin zamana göre rassal olarak değişen ve diğer bağımsız değişkenlerden bağımsız olan etkilerinin var olduğu varsayılmaktadır. SE ve

RE modelleri arasında tercih yapabilmek için Hausman testi kullanılmaktadır (Baltagi, 2005). Diğer yandan panel verilerde yatay kesit ve zaman olmak üzere iki boyut bulunmaktadır. Bu iki etkiyi birlikte ele alan modellere iki yönlü panel veri, yalnızca birim veya yalnızca zaman boyutunu dikkate alan modellere ise tek yönlü panel veri adı verilmektedir. Tek yönlü birim etki ise, sabit ve rassal olmak üzere iki etkiyi barındırmaktadır. Çalışmada F testi, havuzlanmış model ile bir yönlü ve iki yönlü sabit etki modeli arasında, LM testi ise rassal etkilerin varlığı halinde, havuzlanmış model ile bir yönlü ve iki yönlü rassal etki modelleri arasında uygun modelin seçiminde kullanılmıştır.

Tablo III bu çalışmada kullanılan değişkenlere ilişkin istatistik özetlerini ve korelasyon katsayılarını göstermektedir. Tabloda Özgürlük FI ekonomik özgürlük endeksini ifade etmektedir. FI ekonomik özgürlük endeksinin alt dallarından kamu harcamaları, vergiler ve kamu girişimlerini Kamu değişkeni temsil ederken, Hukuk hukuki yapı ve mülkiyet haklarının güvence altına alınmasını, Para güçlü paraya erişimi, Ticaret uluslararası ticaret özgürlüğünü, Düzenleme ise kredi ve işgücü piyasalarına ve işletmelere yönelik regülasyonları temsil etmektedir.

Tablo III. Değişkenlere Ait Tanımlayıcı İstatistikler

	Mean	Max.	Min.	Std. Dev.	N
Y	3,405	4,148	2,489	0,440	138
Özgürlük	5,905	7,211	4,424	0,772	145
Kamu	5,891	8,516	1,133	1,564	150
Hukuk	5,324	7,287	2,926	0,990	145
Para	6,144	9,033	0,000	2,411	150
Ticaret	6,331	8,107	2,739	1,080	145
Düzenleme	5,531	7,269	1,080	1,295	150
İmalat	25,421	28,680	23,740	1,094	136
Tasarruf	25,316	51,965	10,595	10,989	146
OECD	0,166	1,000	0,000	0,374	138
Nüfus	1,144	2,477	-0,586	0,717	138

Tablo IV bu çalışmada kullanılan değişkenlere ilişkin korelasyon katsayılarını göstermektedir. Tabloya göre ekonomik özgürlük değişkeni olan Özgürlük ile kişi başına düşen gelirin logaritmasını gösteren Y arasında pozitif yönlü bir korelasyon bulunmaktadır. Özgürlük değişkeninin alt dallarından olan Kamu ve Para değişkenleri ile Y arasında pozitif yönlü, diğer alt değişkenlerden olan Hukuk, Ticaret ve Düzenleme ile Y arasında ise negatif yönlü bir korelasyon bulunmaktadır. Çalışmada Özgürlük dışında bağımsız değişken olarak kullanılan

Tasarruf ve Nüfus ile Y arasındaki korelasyon negatif yönlü iken, İmalat ve OECD ile Y arasındaki korelasyon pozitif yönlüdür. Bağımsız değişkenler arasında Y ile korelasyon katsayısı en yüksek olan değişken Özgürlük'tür. Özgürlük değişkeninin alt dallarından biri olan Para Özgürlük değişkeninin de üstünde bir korelasyon katsayısına sahiptir.

Tablo IV. Değişkenlere Ait Korelasyon Katsayıları

	Y	Özgürlük	Kamu	Hukuk	Para	Ticaret	Düzenleme	İmalat	Tasarruf	OECD	Nüfus
Özgürlük	0,40	1									
Kamu	0,41	0,45	1								
Hukuk	-0,14	-0,24	-0,25	1							
Para	0,05	0,44	0,57	-0,06	1						
Ticaret	0,66	0,03	-0,12	-0,03	0,11	1					
Düzenleme	0,28	0,13	-0,15	-0,15	-0,28	0,30	1				
İmalat	0,03	0,45	0,27	0,45	0,27	0,45	0,27	1			
Tasarruf	-0,43	-0,24	-0,18	-0,24	-0,18	-0,24	-0,18	0,27	1		
OECD	0,28	-0,04	0,27	0,45	0,27	0,45	0,27	0,27	0,45	1	
Nüfus	-0,30	-0,09	-0,18	-0,24	-0,18	-0,24	-0,18	-0,18	-0,24	-0,25	1

V. EKONOMETRİK ANALİZ

Tablo V (1) nolu modelin tahmin sonuçlarını göstermektedir. Tablo 6'da birinci sütun sadece Özgürlük değişkeninin Y üzerindeki etkisine ilişkin bulguları göstermektedir. İkinci sütunda Özgürlük değişkeni ile diğer bağımsız değişkenlerin Y üzerindeki etkisine ilişkin bulguları göstermektedir. Üçüncü sütunla birlikte Özgürlük değişkeninin alt dallarından sırasıyla Kamu, Hukuk, Para, Ticaret ve Düzenleme ile diğer bağımsız değişkenlerin Y üzerindeki etkileri raporlanmıştır. Tabloda birinci sütundaki tahmin sonuçları ekonomik özgürlük değişkeni olan Özgürlük'ün ekonomik büyüme değişkeni olan Y üzerinde pozitif yönlü ve istatistiksel olarak oldukça anlamlı bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Buna göre ekonomik özgürlük düzeyi yükseldiğinde Türkiye ve BRICS ülkelerinde ekonomik büyüme düzeyi önemli ölçüde yükselmektedir. Çünkü R² tahminlerine göre Özgürlük Y'nin yarısından fazlasını açıklamaktadır.

Özgürlük değişkeninin Y üzerindeki pozitif yönlü etkisi ikinci sütunda da devam etmektedir. İkinci sütundaki bulgulara göre diğer bağımsız değişkenlerden İmalat ve OECD değişkenleri Y üzerinde pozitif yönlü istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahipken, Tasarruf ve Nüfus Y üzerinde negatif yönlü ve yine istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahiptir. Dolayısıyla Türkiye ve BRICS ülkelerinde imalat sanayi üretimi ile OECD üyesi olma

ekonomik büyümeyi arttırmakta, brüt tasarrufların GSYİH'ya oranı ile yıllık nüfus artış oranının artışı ekonomik büyümeyi azaltmaktadır. Diğer yandan Özgürlük değişkeninin alt dallarından Hukuk ve Para değişkenleri Y üzerinde herhangi anlamlı bir etkiye sahip değildir. Kamu, Ticaret ve Düzenleme değişkenleri ise Y üzerinde pozitif yönlü ve anlamlı etkiye sahiptir. Y üzerinde en fazla etkiye sahip olan alt değişken Ticaret ardından Düzenleme'dir. Ticaretteki bir birimlik değişme Y'yi 0.2211 arttırmaktadır. Bu etki değeri birinci sütunda da görüldüğü gibi Özgürlük değişkeninin Y üzerindeki etki derecesine yakındır. Düzenleme değişkeninin Y üzerindeki etkisi Özgürlük değişkeninin etki değerinin yaklaşık yarısıdır.

Tablo V. Ekonomik Özgürlüğün Ekonomik Büyüme Üzerindeki Etkisi: Tahmin Sonuçları

	1	2	3	4	5	6	7
Özgürlük	0.2901* (0.0233)	0.3273* (0.0645)					
Kamu			0.0124** (0.0037)				
Hukuk				-0.0123 (0.0234)			
Para					0.0230 (0.0118)		
Ticaret						0.2211* (0.0080)	
Düzenleme							0.1604* (0.0321)
İmalat		0.2507* (0.0460)	0.2289* (0.0057)	0.1168* (0.0276)	0.2255* (0.0188)	0.0547** (0.0201)	0.2372* (0.0492)
Tasarruf		-0.0404* (0.0037)	-0.0400* (0.0005)	-0.0315* (0.0022)	0.0415* (0.0023)	0.0258* (0.0013)	-0.0408* (0.0037)
OECD		0.2698* (0.0332)	0.2150* (0.0097)	0.1818* (0.0198)	0.2428* (0.0271)	0.0506 (0.0388)	0.2655* (0.0606)
Nüfus		-0.3996* (0.0347)	-0.3261* (0.0076)	-0.2911* (0.0319)	-0.3188* (0.0218)	-0.3391* (0.0410)	-0.3274* (0.0525)
Sabit	1.7162* (0.2262)	-3.4222*** (1.4073)	-1.0960* (0.6860)	1.637*** (0.7213)	- 1.054*** (0.4426)	1.6882* (0.4784)	-2.1383 (1.2993)
R ²	0.5423	0.7561	0.636	0.637	0.646	0.750	0.780
D.R ²	0.5388	0.6883	0.621	0.621	0.632	0.740	0.719
F istatistiği	155.250*	11.141*	9.887*	9.671*	9.672*	24.496*	12.804*
LM	20.698*						
F		11.293*	38.815***	36.585*	33.249*	83.468*	25916*
Hausman	0.439	22.681*	35.1319*	32.819*	29.247*	91.746*	2.162
Model	RE	FE	FE	FE	FE	FE	FE
Gözlem Sayısı	133	125	125	125	125	125	125

Not: Parantez içindeki değerler standart hata tahminleridir. * $p < 0.001$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.05$

Bu sonuçlara göre Türkiye ve BRICS ülkelerinde ekonomik özgürlük sayesinde ekonomik büyüme oranının arttırılabilmesi için, bu ülkelerde öncelikle Ticaret değişkenine yani uluslararası ticaretin özgülleşmesini sağlayan politikalara önem vermeleri gerekmektedir. Bununla birlikte kredi, işgücü piyasaları ve işletmelere yönelik regülasyonları temsil eden Düzenleme ve kamu harcamaları, vergiler ve kamu girişimlerini temsil eden Kamu'nun düzeyinin yükselmesi bu ülkelerde ekonomik büyüme açısından gerekli görülmektedir. Son olarak hukuki yapı ve mülkiyet haklarının güvence altına alınmasını temsil eden Hukuk ile güçlü paraya erişimi temsil eden Para değişkeninin düzeyindeki değişme ekonomik büyümeyi etkilememektedir.

VI. SONUÇ

Bu çalışmanın amacı ekonomik düzey olarak birbirine yakın olan Türkiye ve BRICS ülkelerinde ekonomik özgürlüğün ekonomik büyüme üzerindeki etkisini analiz etmektir. Bir ülkede mal ve hizmetlerin üretimi, dağıtımı ve tüketiminde devletin herhangi bir kısıtlama ve yönlendirmeye başvurmaması biçimde tanımlanabilen ekonomik özgürlük, ülkelerdeki işgücünün verimliliğini arttırarak kaynak kullanımında etkinliğin sağlanmasına neden olabilmektedir. Bu amaçla 1990-2014 yıllarını kapsayan dönem için GEKK yöntemi ile elde edilen tahmin sonuçları, Türkiye ve BRICS ülkelerinde, ekonomik özgürlüğün ekonomik büyümeyi pozitif yönlü ve istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde etkilemektedir. Dolayısıyla Türkiye ve BRICS ülkelerinde ekonomik özgürlüğün yükselmesi ekonomik büyüme düzeyini yükseltmektedir.

Diğer yandan analizlere ekonomik özgürlük değişkeninin beş adet alt dalı da eklenmiştir. Bu alt dallardan olan uluslararası ticaretin serbestleşmesi (Ticaret), kredi, işgücü piyasaları ve işletmelere yönelik regülasyonlar (Düzenleme) ve kamunun ekonomi içindeki payı (Kamu) ekonomik büyümeyi pozitif yönlü etkilemektedir. Bu değişkenlerden ekonomik büyümeyi en fazla etkileme gücüne sahip olan alt değişken uluslararası ticaretin serbestleşmesi değişkenidir. Çalışmada ekonomik özgürlük değişkeni ile birlikte bağımsız değişken olarak imalat sanayi üretiminin artışı, OECD üyeliği, brüt tasarrufların GSYİH'ya oranı ve nüfus artış oranı değişkenleri kullanılmıştır. Bu değişkenlerden imalat sanayi üretiminin artışı ve söz konusu ülkelerin OECD üyesi olması ekonomik büyümeyi arttırmakta, brüt tasarrufların GSYİH'ya oranı ile nüfus artışı ekonomik büyümeyi azaltmaktadır.

Sonuç olarak Türkiye ve BRICS ülkelerinde ekonomik özgürlük düzeyinin, özellikle de serbest uluslararası ticaretin yükselmesine neden olabilecek düzenleme ve politikaların hayata geçirilmesi, ekonomik büyümenin arttırılabilmesine yardım edecektir. Bununla birlikte brüt tasarrufların GSYİH'ya oranı ile nüfus artış oranının azalmasını sağlayacak, imalat sanayi üretiminin artışı ile söz konusu ülkelerin OECD üyesi olmasını yardım edecek düzenleme ve politikalara önem verilmesi ekonomik büyüme düzeyinin yükselmesi açısından önemli görülmektedir.

REFERANSLAR

- Ağır, H., & Yıldırım, S. 2015. Türkiye ile BRICS ekonomilerinin makroekonomik performans karşılaştırması: betimsel bir analiz. *KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(2): 39-66.
- Akıncı, M., Yüce, G., & Yılmaz, Ö. 2014. Ekonomik özgürlüklerin iktisadi büyüme üzerindeki etkileri: bir panel veri analizi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(2):81-96.
- Ali, A. M., & Crain, W. M. 2001. Political regimes, economic freedom, institutions and growth. *Journal of Public Finance and Public Choice*, 19: 3–22.
- Ali, A. M., & Crain, W. M. 2002. Institutional distortions, economic freedom and growth. *Cato Journal*, 21: 415–26.
- Ari, Y. O. 2013. Türkiye Ve BRICS ülkelerinin yabancı yatırım endeksleri açısından karşılaştırılması. *Yalova Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5: 151-160.
- Ashby, N. J., Bueno, A., & Martinez, D. 2013. Economic freedom and economic development in the Mexican states. *Journal of Regional Analysis and Policy*, 43: 21–33.
- Ayal, E. B., & Karras, G. 1998. Components of economic freedom and growth: an empirical study. *Journal of Developing Areas*, 32(3): 327-338.
- Bal, H., Algan, N., Manga, M., & Kandır, E. 2014. Beşeri sermaye ve ekonomik büyüme ilişkisi: BRICS ülkeleri ve Türkiye örneği. International Conference On Eurasian Economies, Skopje, Makedonya.
- Baltagi. B. H. (2005), *Econometrics Analysis of Panel Data*, 3th Edition, Chichester: John Wiley & Sons, Ltd.
- Baytar, R. A. 2012. Türkiye ve BRIC ülkeleri arasındaki ticaret hacminin belirleyicileri: panel çekim modeli analizi. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(21): 403-424.
- Beach, W. W., and Miles, M.A., (2005), Explaining the Factors of the Index of Economic Freedom. in *Index of Economic Freedom*, Edited Marc A. Miles, Edwin J. Feulner, and Mary A. O’Grady. Washington: Heritage Foundation, 57–78.
- Belasen, A. R., & Hafer, R.W. 2013. Do changes in economic freedom affect well-being?, *Journal of Regional Analysis and Policy*, 43: 56–64.

- Bozoklu, Ş., & Saydam, İ. M. 2010. BRIC Ülkeleri ve Türkiye arasındaki sermaye piyasaları entegrasyonunun parametrik ve parametrik olmayan eşbütünleşme testleri ile analizi. *Maliye Dergisi*, 159: 416-431.
- Cebula, R. J., Clark, J. R., & Mixon, F. G. 2013. The impact of economic freedom on per capita real GDP: a study of OECD nations. *Journal of Regional Analysis and Policy*, 34: 34-41.
- Clark, J. R., & Lawson, R. A. 2008. The impact of economic growth, tax policy, and economic freedom on income inequality. *Journal of Private Enterprise*, 24: 23-31.
- Çetenak, Ö. Ö., & Işık, M. 2016. Ekonomik özgürlükler ile ekonomik büyüme arasındaki nedensellik ilişkisi: OECD ülkeleri üzerine bir uygulama. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 6(1):1-16.
- Çetin, R. 2013. Ekonomik özgürlüğün gelir düzeyi üzerindeki etkisinin panel veri analizi yöntemiyle incelenmesi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 8(2): 37- 47.
- De Haan, J., & Sierman, L. J. 1998. Further evidence on the relationship between economic freedom and economic growth. *Public Choice*, 95: 363-380.
- De Haan, J., & Sturm, J. E. 2000. On the relationship between economic freedom and economic growth. *European Journal of Political Economy*, 16: 215-241.
- De Vanssay, X., & Spindler, Z. A. 1994. Freedom and growth: do constitutions matter?. *Public Choice*, 78(3-4): 359-372.
- Erkan, B. 2012. BRIC ülkeleri ve Türkiye'nin ihracat uzmanlaşma ve rekabet düzeylerinin karşılaştırmalı analizi. *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(1): 101-131.
- Goldman Sachs. 2003. Dreaming With BRICs: The Path to 2050, written by Dominic Wilson and Roopa Purushothaman, Global Economics Paper No:99, 1st October.
- Güney, T. 2017. Sürdürülebilir kalkınma açısından ekonomik özgürlüğün önemi: panel veri analizi. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 19(32): 8-14.
- Gwartney, J. D., Block, W., and Lawson, R. A., (1992), Measuring Economic Freedom. in Rating Global Economic Freedom, Edited Easton, S. T. and Walker, M. A. Vancouver, B.C., Canada: Fraser Institute.
- Gwartney, J., Holcombe, R. G., & Lawson, R. A. 2004. Economic freedom, institutional quality and cross-country differences in income and growth. *Cato Journal*, 24(3): 205-233.

- Gwartney, J. D. & Lawson, R. A. 2005. Chapter 1: Economic Freedom of the World, 2003. in Economic freedom of the World: 2005 Annual Report, Edited Gwartney, J. D. and Lawson, R. A. Vancouver, B.C., Canada: Fraser Institute, 5-28.
- Gwartney, J. D., Holcombe, R. G. & Lawson, R. A. 2006. Institutions and the impact of investment on growth. *Kyklos*, 59: 255–73.
- Gwartney, J., Lawson, R. A., & Hall, J. 2015. Economic freedom of the World: 2016 Annual Report, Fraser Institute.
- Haibin, N. 2012. BRICS in global governance: a progressive force?, Friedrich-Ebert - Stiftung, Dialogue on Globalization.
- Hanke, S. H., & Walters, J. K. 1997. Economic freedom, prosperity, and equality: a survey. *Cato Journal*, 17(2): 117-146.
- Hawksworth, J., & Cookson, G. 2008. The World in 2050 - Beyond the BRICs: a broader look at emerging market growth prospects. Pricewaterhouse Coopers LLP, March.
- Heckelman, J. C. 2000. Economic freedom and economic growth: a short-run causal relationship. *Journal of Applied Economics*, 3: 71-91.
- Heckelman, J. C., & Stroup, M. D. 2000. Which economic freedoms contribute to economic growth?. *Kyklos*, 53: 527–44.
- Heritage Foundation. 2016. 2016 Index of economic freedom: promoting economic opportunity and prosperity, The Heritage Foundation, Washington.
- Hitt, M.A., Li, H., & Worthington, W. J. 2005. Emerging markets as learning laboratories: Learning behaviors of local firms and foreign entrants in different institutional contexts. *Management and Organization Review*, 1: 353-80.
- Islam, S. 1996. Economic freedom, per capita income and economic growth. *Applied Economics Letters*, 3(9): 595-597.
- Justesen, M. K. 2008. The effect of economic freedom on growth revisited: new evidence on causality from a panel of countries 1970-1999. *European Journal of Political Economy*, 24(3): 642-660.
- Liu, H., & Riyanto, Y. E. 2009. Ownership of property rights and the allocation of talents. *Applied Economics*, 41: 3425–36.

- Mathers, R. L., & Williamson, C. 2011. Cultural context: explaining the productivity of capitalism, *Kyklos*, 64: 231–52.
- Miller, T., & Kim, A. B. 2011. Defining economic freedom. in 2011 Index of Economic Freedom, Edited T. Miller ve K. R. Holmes Washington: Heritage Foundation and Wall Street Journal.
- Mulholland, S. E., & Hernandez-Julian, R. 2013. Does economic freedom lead to selective migration by education?. *Journal of Regional Analysis and Policy*, 43: 65–87.
- Narin, M., & Kutluay, D. 2013. Değişen küresel ekonomik düzen: BRIC, 3G ve N-11 Ülkeleri. *Ankara Sanayi Odası Yayını*: 30-50. <http://www.aso.org.tr/b2b/asobilgi/sayilar/dosyaocaksubat2013.pdf>
- ONeill, J., Wilson, D., Purushothaman, R., & Stupnytska, A. 2005. How solid are the BRICs. Global Economics Paper No.1341, Goldman Sachs, December.
- Pitlik, H. 2002. The path of liberalization and economic growth. *Kyklos*, 55: 57- 80.
- Powell, B. 2003. Economic freedom and growth: the case of the Celtic tiger. *Cato Journal*, 22: 431–48.
- Sandalcılar, Ali R. 2012. BRIC ülkelerinde ekonomik büyüme ve ihracat arasındaki ilişki: panel eşbütünleşme ve panel nedensellik. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 17(1): 161-179.
- Sturm, J.-E., & De Haan, J. 2001. How robust is the relationship between economic freedom and economic growth?”. *Applied Economics*, 33(7): 839-844.
- Şimşek, M. 2016. Borsa İstanbul (BIST) ve BRICS ülkelerinin hisse senedi piyasalarının ilişkisi üzerine bir inceleme. *İnsan Ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(3): 520 - 536.
- Tatoğlu, F. Y. 2012. **İleri Panel Veri Analizi, İstanbul: Beta Yayınları.**
- Tunçsiper, B., & Biçen, Ö. F. 2014. Ekonomik özgürlükler ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkinin panel regresyon yöntemiyle incelenmesi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 9(2): 25- 45.
- Vandemoortel, M., Bird, K., Toit, A. D., Liu, M., Sen, K., & Soares, F. V. 2013. Building blocks for equitable growth: lessons from the BRICS. *Working Paper*, 365:1-50.

Weede, E. 2006. Economic freedom and development: new calculations and interpretations. *Cato Journal*, 26(3): 511-524.

Wilson, D., & Purushothaman, R. 2003. Dreaming with BRICs: The Path to 2050. Global Economics Paper No. 99, Goldman Sachs, October 1.